

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/541/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115200030
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5115200030.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci navrhovateľky: I. B., rod. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom U. XXX, t. č. R. XXXX, právne zastúpená JUDr. Katarínou Potockou, advokátkou so sídlom W., J. X, proti odporcovi: H. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XX, o určenie manželského výživného, na základe odvolania navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 17C/1/2015-33 zo dňa 1. júna 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu ponecháva nedotknutý vo výroku o povinnosti odporcu platiť navrhovateľke výživné vo výške 200 eur mesačne a vo výroku o nedoplatku na výživnom.

Vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť platiť navrhovateľke titulom manželského výživného sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 2.1.2015. Nadväzne vyčíslil zmeškané výživné za obdobie od 2.1.2015 do 30.06.2015 v celkovej výške 2.200 eur a odporcovi stanovil povinnosť uhradiť predmetný nedoplatok navrhovateľke do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Prvostupňový súd vychádzal z požiadavky rovnakej životnej úrovne manželov, vyplývajúcej z inštitútu manželstva. Zdôraznil obligatórne hľadisko starostlivosti o domácnosť a o dieťa. Rozsah vyživovacej povinnosti vymedzil okruhom (všetkých) osobných potrieb, t.j. predovšetkým strava, ošatenie, bývanie a kultúrne vyžitie. Následne konštatoval, že odporca si od januára 2015 predmetnú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke neplní, pričom navrhovateľka sa stará o maloleté dieťa, ktoré nenavštevuje predškolské zariadenie a je odkázané na osobnú starostlivosť. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok v sume 230,20 eur mesačne, odporca dobrovoľne prispieva len na výživu dcéry sumou 100 eur mesačne. Zamestnaná navrhovateľka nebola, nakoľko sa o dieťa stará od jeho narodenia, preto súd nevidel dôvod od nej požadovať zamestnanie sa, resp. zabezpečovanie (si) iného príjmu v čase, keď žije sama s dieťaťom. Za preukázané vyhodnotil zvýšené výdavky navrhovateľky súvisiace s jej zdravotným stavom, súčasne zohľadnil okolnosť, že odporca je samostatne zárobkovo činnou osobou, má zdroj príjmov aj z inej činnosti, jeho životná úroveň je preto vyššia. Porovnávajúc uvedený príjem navrhovateľky s príjmom odporcu, ktorý podľa vyjadrenia navrhovateľky predstavuje 1.000 eur mesačne, dospel súd I. stupňa k záveru o zrejmom nepomere v príjmovej situácii účastníkov konania. Uzavrel, že opísaným skutkovým a právnym východiskám zodpovedá výživné v sume 200 eur mesačne. Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala určenia výživného vo vyššej sume, návrh v tejto časti ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá

právo na náhradu trov konania. V danej spojitosti uviedol, že úspech navrhovateľky predstavuje 67%, neúspech 33%, čistý úspech preto tvorí 34%. Tarifná hodnota veci vychádza (§ 10 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) z priznaného výživného (200 eur mesačne) a predstavuje 287,14 eur za jeden úkon právnej služby. Nakoľko si navrhovateľka za jeden úkon uplatnila len 237,34 eur, súd vychádzal z takto uplatnenej hodnoty a priznal navrhovateľke 34% (168,11 eur) z uplatnených trov konania (496,46 eur). Napokon prvostupňový súd rozhodol o poplatkovej povinnosti odporcu (§ 2 ods. 2, § 7 ods. 5 v spojení s položkou 8 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení) v čiastke 144 eur, vychádzajúc z osobného oslobodenia navrhovateľky a rozsahu jej úspechu v spore, nakoľko u odporcu nebol zistený dôvod na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka a domáhala sa zrušenia veci a vrátenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresnému súdu vytykala neúplne zistený skutkový stav, nakoľko nevykonala žiadne dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcej skutočnosti, v dôsledku čoho je predmetné rozhodnutie nezákonné a nepreskúmateľné. Predovšetkým súd nezisťoval ďalšie odôvodnené potreby navrhovateľky, ktorými sú nielen zabezpečenie výživy - stravy, ale aj zakúpenie oblečenia podľa sezóny, hygienických potrieb, platby za kadernícke potreby, príležitostne beletria, denná tlač za účelom získania rozhľadu. Z rozhodnutia navyše nie je ani zrejmé, čo vlastne súd považoval za základné životné potreby, takými totiž nie je len „zakúpenie chleba a masla“, ale životné potreby v širšom slova zmysle, nevyhnutné pre zabezpečenie fyzického a duševného rozvoja. V danej spojitosti poukázala na skutočnosť, že býva u svojich rodičov, ktorým mesačne prispieva na inkaso čiastkou 70 eur, je sledovaná v kožnej ambulancii v Bratislave, kde dochádza mesačne na kontroly, pričom si musí hrať cestovné a lieky.

Rovnako podľa odvolateľky prvostupňový náležite nezisťoval ani schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, keďže vykonal iba lustráciu zo Sociálnej poisťovne ohľadne vymeriavacieho základu pre úhradu poistného. Takéto dokazovanie je nedostatočné, súd mal vykonať dotaz na daňový úrad vo vzťahu k príjmom a výdavkom odporcu, resp. obecný úrad pre zistenie rozsahu prác vykonávaných odporcom, pričom predmetné správy si môže vyžiadať jedine súd. Nakoľko odporca vykonáva podnikania - zvoz dreva a pilčícke práce už 21 rokov, je jasné, že ide o výnosné zamestnanie a že tieto práce nemôže vykonávať sám, potrebuje k tomu tím pracovníkov a vozový park. Zároveň navrhovateľka „z opatrnosti“ spochybnila aj rozhodnutie o trovách konania. Tým, že jej bolo výživné priznané, jej nárok je dôvodný a preto má v konaní plný úspech. Priznanie výživného v menšom rozsahu než žiadala neznamenať že „už úspešná v konaní nebola“. Nadväzne je výpočet náhrady trov konania prezentovaný v písomnom vyhotovení rozhodnutia v rozpore s matematickými a logickými argumentmi. Pokiaľ si totiž uplatnila 300 eur a bolo jej priznané 200 eur je „absolútne nelogické“, aby mala úspech v konaní iba 34%, čo je prakticky 1/3. Takýto výpočet zároveň predstavuje dvojnásobný postih úspešného účastníka. Úspech alebo neúspech sa nemôže podľa matematických pravidiel zisťovať odpočítaním neúspechu od úspechu, ale tento sa má zisťovať vo vzťahu k celku, t.j. podanému návrhu. S ohľadom na takýto matematický prepočet, je „odporca neúspešný vo výške 100% a navrhovateľka úspešná vo výške 100%“.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ponechal výrok o určení vyživovacej povinnosti, vrátane nedoplatku) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Odôvodneniu napadnutého rozhodnutia nezodpovedá odvolacia námietka, v zmysle ktorej z rozhodnutia nevyplýva, čo okresný súd považoval za základné životné potreby. Obsahové vymedzenie predmetného pojmu prvostupňový súd predostrel/vykonal na strane 3 odsek tretí svojho rozsudku, kde rozsah dotknutého druhu vyživovacej povinnosti vymedzil v súlade s prezentovaným (správnym) názorom odvolateľky, t.j. v širšom zmysle/chápaní. Možno preto v danej spojitosti uzavrieť, že právnym základom napadnutého rozsudku bol práve takto ustálený rozsah manželského výživného.

Nadväzne, pokiaľ ide o samotný rozsah vykonaného dokazovania, odvolací súd upriamuje pozornosť odvolateľky na sporový/kontradiktórny charakter daného konania, z ktorej okolnosti vyplýva pre účastníka konania primárne povinnosť tvrdenia rozhodujúcich skutočností (§ 79 ods. 1 O.s.p.) a na ňu nadväzujúca povinnosť dôkazná (§ 120 ods. 1 O.s.p.), t.j. predložiť alebo označiť dôkazy (o predmetných povinnostiach bola navrhovateľka poučená tak v písomnom predvolaní ako i na pojednávaní). Súd nadväzne „len“ rozhodne, ktorý z označených dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Pôvodný návrh navrhovateľky na začatie konania (č.l. 1 spisu) predstavuje z tohto pohľadu len stručný opis vzťahov medzi manželmi, pričom vo vzťahu k relevantným okolnostiam, t.j. príjmovej, resp. majetkovej situácii navrhovateľky a odporcu obsahuje v záver zmienku (v konkrétnostiach len jej príjem) v rozsahu troch riadkov. Po prevzatí právneho zastupovania síce došlo na súdnom pojednávaní k určitému doplneniu skutkových tvrdení, ako však vyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní, ani tu nebol vznesený žiadny relevantný návrh na doplnenie dokazovania. (Aj) z tohto dôvodu si súd I. stupňa osvojil skutkové tvrdenia (práve) navrhovateľky, ktorá však neuviedla žiadne konkrétne okolnosti o ďalšej majetkovej situácii odporcu - vlastníctve nehnuteľností, vozidiel, existencii účtov v bankách apod. a nepredložila žiadne dôkazné návrhy v tomto smere. Pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutná vyššia miera procesnej aktivity zo strany účastníka konania, o to viac, že je zastúpený kvalifikovaným zástupcom. Pokiaľ predmetné dôkazné návrhy predkladá až v odvolacom konaní, ide v zmysle § 205a O.s.p. o nepripustné uplatňovanie nových dôkazov.

V rozpore s ustálenou aplikačnou praxou je odvolacia argumentácia týkajúca sa výpočtu trov prvostupňového konania. Prevzatie navrhovateľkou prezentovanej „logiky“ by znamenalo, že v prípade priznania akejkoľvek sumy (súdom) by fakticky bola uznaná dôvodnosť („základ“) nároku a navrhovateľ by bol vždy (v celom rozsahu) úspešný, hoci napr. v absolútne prevažujúcom rozsahu by jeho návrh bol zamietnutý ako nedôvodný. Ide o neakceptovateľnú úvahu, založenú na nepochopení princípu rozhodovania o trovách konania v prípade čiastkového neúspechu a predovšetkým na nesprávnom východisku o „100 % neúspechu odporcu“. Podstatou dotknutého rozhodnutia súdu totiž nie je (ako to podsúva odvolateľka) tvrdenie, že úspech navrhovateľky predstavuje len 34 %. Jej úspech totiž činí 67 %, pokiaľ by jej však súd v tomto rozsahu priznal náhradu trov konania, musel by priznať náhradu aj odporcovi v rozsahu jeho úspechu, t.j. 33 % (nakoľko v tomto rozsahu sa navrhovateľka domáhala nároku nedôvodne a teda bola procesne neúspešná), výsledkom - po vzájomnom odpočítaní takto priznaných súm (ktoré by si museli účastníci navzájom zaplatiť) - by následne bola presne suma priznaná okresným súdom, t.j. 34 % čistý úspech navrhovateľky. Tvrdenie odvolateľky o bližšie nešpecifikovaných „akademicky vzdelaných pedagógoch žasnúcich nad takýmto prepočtom“ preto ponecháva odvolací súd bez bližšieho komentára. Práve prezentovanej odvolacej úvaha totiž abscentuje vnímateľná miera formálnej logiky.

Možno preto zhrnúť, že odvolacie dôvody navrhovateľky boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), z ktorých dôvodov odvolací súd potvrdil v napadnutej časti rozsudok ako vecne správny. Rovnako náležitým je napokon i závislý výrok o poplatkovej povinnosti odporcu.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná, preto by bola inak povinná nahradiť odporcovi jeho trovy. Odporca si však daný procesný nárok neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok